

xx

quidez ex vobis in monte transfigu-
racionis. **M**ath. xvij. **L**uce. ix. et
omnes in die ascensionis cu[m] in o[mn]i-
lumi ascendam. **A**ctu. i. (**a**ngelos
dei) qui deputati sunt in ministeri-
um salutis fidelium filio dei. **M**a-
tth. iiiij. **A**ccesserunt angeli et mi-
nistrabant ei. **W**ebs. i. **N**onne om-
nes amministratorij sp[iritus] sunt in
ministerium missi. ppter eos q[uod] he-
reditate capiunt salutis? **E**zech. i.
Apti sunt n[ost]ri celi et vidi visio-
nes dei (descendentes) vt gr[ati]a illu-
minacionis fidelibus infundant
(et descendentes) vt p[ro]ces xpi pro-
fidelibus deo offerat (sup filium
homini) a q[uod] vtriusq[ue] recipiunt illu-
minacionem: vel ascendunt angelii
et predicatori qui angelii dicuntur
du[m] archana deitatis reuelant q[uod]
tunc ascendere faciunt: et descendunt
du[m] docent et predicant humilia h[ab]u-
nitatis. vbi autem hoc viderunt disci-
puli expresse non legitur sed multa
facta sunt que scripta non sunt est
tam[en] in figura presignatur. **G**en.
xxvij. vbi vidit iacob scalam et
domini in medijs scale defup - et ange-
los dei descendentes et ascendentes per
eam. **S**ed queritur in quo loco fuit
mai[us]. cognitio enim occultiorum
soli deo attribuitur. **A**scendere autem
et descendere angelos etiam iacob
vidit. **R**esponso q[uod] maius quantum ad
illuminacionem. q[uod] est de maiori.
est enim de cognitione humilitatis et
deitatis. q[uod] maximus est agnosce-

re in xpo dicit autem: sup filium ho-
minis: q[uod] cu[m] alij de omnitione se
minum sint nati. et sic filii sunt ho-
minum: xpus sine semine viriliter na-
tus est. et ideo non hominem sed hominis
filius est. **E**t attende q[uod] nathanael
dicit esse filium dei. xpus autem dicit fi-
lium hominis ut det exempla humilia
de se senciendi et non alta sapientia.
Ro. xij. non alta sapientia sed humili-
bus sensientes. **P**hilip. ii. hoc sente-
tite in vobis quod et in xpo ihesu. q[uod]
cu[m] in forma dei esset non rapinam
arbitratus est esse equaliter deo. sed
inanimavit. et humiliavit semetip[s]z
et. **N**on enim perfert altas patris
cognitionem sicut etiam multi igno-
biles faciunt: alios sui generis
potes iactantes. sed humiles sui ge-
neris parentem matrem dicens. su-
per filium hominis: **D**ic ergo finita
est pars que est de testimonio iohani
mis. **S**equitur pars q[uod] est de ma-
ifestatione verbi facta per seipsum.

Capitulū scđmī.

Et tā die nuptie facte
sunt et. **D**ic manifestatio
que est de manifestacione
verbi facta per seipsum: in qua suip-
sius manifestat deitatem. dividitur
autem per tres partes. In quarum prima
manifestat se verbum p[ro]positum est ope-
ratuum et erudituum. sed q[uod] per erudi-
tionem et operationem intenditur cre-
ature rationalis sanctificatio. In
secunda parte ostenditur qualitas per ver-
bum incarnationis creaturā rationalis

sacrificat et i caplo. xiiij. quia aut per sacrificacō exēmēt ad glorificacōez. Ideo i fāo oñdit de glorificacōne p̄ resurrectionē et ascētionē et h̄ i caplo. xij. Prīa aut ps q̄ ē de vbi manifestacōne diuidit s̄m duos actū vbi in duas p̄tes. Est eivbū opatiū i ptāte dīma- et illūiatū et falsitatis cecitatis clūsiū put ē sapia dei et scīa. et ideo h̄z duas p̄tes et has duas p̄tes sequit. Terciū qd̄ uenit verbo ex h̄is duob̄ q̄ ipm̄ ē vēifica- tuū et sic ps ista diuidit in tres p̄tes. In qz p̄ma agitur de ptāte vbi put ipm̄ ēvt̄ p̄ris. In secun- da aut agit de illūiacōe vbi put ipsū ē sapiecia p̄ris. et i capit in ca- pitulo. viij. Quia aut p h̄ duo vi- tā i sp̄rat suis. Ideo i fāa p̄te agi- tur de vbo put ipsū ē vita homi- Et h̄ i capit i. xi. ca. Et ideo dicūt de vbo tria sc̄z q̄ oia p ipsū facta s̄it. et q̄ ipsū est lux hominū et q̄ i ipso sic i causa s̄m ambro. vita erat. Ioh. p. P̄tas autē vbi co- siderat sex modis. Aut em̄ considerat in ptāte mutandi creaturas s̄m originalem rōez iuētā in ipsū et sic penes vbi manifestacōem sumit pars p̄ma de mutacōne aque in vīnū in quo miraculo deitate cre- atoris in se ostendit verbum icar- natum. Secūda potestas verbi ē ostensa per ordinem cultus dīni- ni. quia postq̄ ostendit virt̄ creatoris esse in verbo sequēter

infertur q̄ debetui ei cultus a cre- atura quam creauit. sicut etiam philosoph⁹ dicit in primo celi et mūdi et q̄ per numerum quem i uenim⁹ in creaturis magnifica- m⁹ et colim⁹ deū gloriosum em̄ nētez p̄petatib⁹ eoz q̄ sūt creata et sic manifestat p̄tas vbi i pur- gacōe tēpli vbi colit de. et mani- festacō h̄az duaz ptātu⁹ atinet hoc secūdū caplū. Tercia autē ver- bi p̄tas est q̄ opaf i sacramento ad sacrificacōez aie et hāc ptātem manifestat in terco et in p̄ma p̄te caplū quarti. Quarta autē p̄tas ver- bi ē in reformatōe nature corrup- te in corpe et h̄ duplī sc̄z s̄m cor- rupcōez p̄fām et s̄m corrupcōez q̄ est in pte et q̄ ad p̄ma ptātem manifestat in vltia hystoria. iiiij caplū. q̄tū aut ad s̄m manifesta- tur in p̄ma hystoria caplū quīti Ex h̄is at ptātib⁹ resultat q̄ ver- bu legi nō subic̄t sicut nec de p̄r q̄ semp opaf et q̄tum ad illā ptā- te est ordinatuū oīm legū. Et sic manifestat in sc̄da p̄te quīti ca- plū vbi oñdit esse dīns et ordina- tori sabbi et alias legis feriar. Est aut adhuc vna verbi p̄tas q̄ est sup onis ptātes q̄ est creaturaz trāssubstāciatio ad sc̄p̄m p̄ cui⁹ effectū sibi fideles incorpōratū et vñū cum ipso efficiuntur et hāc manifestat in caplo. vi. et hec est vbi icarnati s̄m diuīnā ptātem opatiū sufficiēs manifestatio-

27

pse ergo manifestat̄ verbū in v
tute creature. Et ita hec p̄s diuī
ditur in sex p̄tes. In quaruī pri
ma dicit̄ qn̄ i vbi i corā quib?
hoc miraculū factū est. scđ o descri
bit h̄o miraculi nccitas. t̄co mira
culi faciēdī interpellacio - quarto
miraculi p̄fectio - quīto miraculi
comendacio - sexto autē miraculi
finis i vtilitas. In primo horuī
dicūtur q̄tuor. s. tēpus .locus. fa
ctū. i corā quibus fit miraculi per
fectio - de tēpe dīc (Et die tercia)
ecce tēpus i est dies tercia ab ad
ductione nathanael ad ih̄m - et
signat̄ h̄i dies allegorice quidez
lumē legis nature. i lumen legis
scripte - i lumē legis ḡcē. In q̄
lumine verbū se manifestauit.
Erod. xix. estote pati in diē terciā
um. om̄ia enī naturalia. i scripta
in lege: ad lumē gracie referūtur
et dicat̄ q̄ tres dies sunt tres ver
bi manifestaciones in visione se
fibili. in visione ymaginaria i i
visione intellēcūs Ozee. vi. vii. i
cabit nos dñs post duos dies et
i die tercia suscitabit nos. vltres
dies sunt tres illuminaciones ad
credēda. ad opanda. ad appetē
da siue querēda. **L**uce. xxiiij. ter
cia dies ē post q̄ hec facta fuit Ge
nefis. xxiij. tercia die eleuatis ocu
lis vidit locū p̄cul. Ille enī locū
est appetēdūm. **H**ic enī i disci
pulos p̄ credenda ad opanda i
p̄ opanda ad appetēda gradati

erexit i ideo tali tēpore oportuno
miraculū fecit. **V**ideſ autē in con
ueniē ſcđm h̄am qđ hic dicitur
de tēpe q̄ eccīa celebrat i tenet q̄
hoc miraculū domin⁹ in eodez die
quo baptisatus fuit p̄fecit. **C**ō
stat autē q̄ vocacō discipulorum
post baptismū facta fuit i p̄ vō
vocacōnem fuerit miraculū **A**d hoc
dicendū q̄ ſcđm ecclēſiasticuz or
dinē dñs tertio dec̄o die post na
tūrātēz fūā a magis fuit adora
tus i deinde tricēfimo anno nati
uitatis fūe rūoluto ab āno adora
tōis fuit baptisat̄. deinde post
annū reuolutū eode die iſtud mi
raculū p̄fecit i iō q̄ dī tertio die
intelligendū est avocacōe natha
naelis. qui nō statim post baptis
mū vocatus fuit. s̄ in eodem āno
quo baptisatus ē dñs pridie q̄
annus copleret. **D**icūt tamē qui
dam q̄ illud miraculū non eodez
die baptisacōis factū est. s̄ quia
cū miraculo stelle cōuenit i bap
tismatis in h̄o q̄ verbū in ipō ma
nifestat̄. **I**do cum eis in uno fe
sto cōiūgit̄. **M**anifestauit enim
stella creatorē. vox aut̄ patris in
die baptismati manifestauit ſa
cificatore. i miraculū vni in q̄
infipidū tranſit ad gaudiū ſapo
rem manifestat glorificatore. **N**3
hec opimō nihil valet. q̄ i ea de
rāce i alia multa miracula eode
die celebriarentur. hoc est ergo q̄
diat: dieteria (nup̄ae facte fūt)

tangit factū. Nupcīe autē. Dic dī
cuntur sollemitates nupciar̄ fī
lām que a dño in padiso fūt in
stitutē. Gen. ii. Faciam? ei abiuto
rū simile sibi et adā dixit in spū
factō q̄ obre relinquet homo pa
trē matrē et adlxerebit vxori sue
et erūt duo in carne vna. Nexus
at a dño distinc? est. Gen. pmo.
Masculū et feminā creauit eos.
Coniūctio sanctificata cum dicit
erūt duo in carne vna per vitā in
diuiduā sibi adherētes. Actus cō
cubitus impatus cū dicit Cresci
te m̄stiplicamini fruct? inditus a
deo. ii. Mach. vii. Qui inueit ho
minis natūratē quiqz inuenit
om̄iū originē et vitā et spiritū do
nāit vobis. Nupcīar̄ ergo factū
est et officiū nature et bonū morta
lium et cūilis societas et remediu
cōcupiscēcie et sic est sacramētu
ecclēsie. in quo propter fidē thori
et bonū sacramēti et bonū prolis
expicitur cōcupiscēcia que alias
rueret impreceps honestate nup
ciarū. Officiū ergo nature est vti
le societas cuius facit ad populati
onem patrie sacramētū autē ec
clēsie est honestū et fructuofum et
bijs de causis matrimonii est a
verbo incarnato p̄sencia sua ap
probatūt hoc quod primo pa
ter in paradiso institueāt. hoc eī
am primo verbū incarnatū sua
presencia cōprobaret. Et hoc est
ɔtra hereticos nupcias cōdemnā.

tes qui manichē antiquit? nunc
autē paternī vocātur. hac de cau
sa dicit apostol? Epl. v. Sacra
mentū hoc magnū est. ego autē
dico in cristo et in ecclesia hoc er
go est factū. Hunc autē allegori
ce et moraliter et litteraliter et ana
goyce simul accipiēdo nupcīe ho
minis et hominis et nupcīe dei et ho
minis. Nupcīe hominis et hominis
funt maris et femme legitimaru
personarū coniūctio in diuiduā
vite cōfuetudinem retinētes et p
hoc q̄ dicit maris et femme dām
natur om̄is innaturalis concubi
tus. Iō. primo. Femine eorum in
mutauerūt natuālem vsum in eū
vsum qui est ɔtra naturā masculi
i masculos et femme in femias
turpitudinem operātes. In hoc au
tem q̄ dicitur legitimarū perso
narū dānnatur om̄is incestus
cōsanguineorū carnaliū vel spi
ritualiū in gradu non cōcesso per
petratus. Mat̄. xiiiij. Nō licet ti
bi habere vxore fratris tui. Leuit
xv. per totū. Gen. primo. Relin
quet homo patrē et matrem cum
quib? supple non cōtrahet et ad
berebit vxori sue. per hoc autē q̄
dicāt in diuiduā vite confuetu
dinem retinentes intelligitur fi
des ut vterq; coniugum alteri fi
dem thori seruēt et per hoc om̄is
solutus vel adulterinus dānnia
tor concubitus: quia in diuiduā
vite cōfuetudinem non seruat.

Malachij. Cōtamiavit iudas
sanctificaōem dñi -quā dilexit
hoc est sanctū matrimonium dñs
perdat dñs virū qui fecerit h̄o ma-
gistrū q̄ discipulum i israhel. In
spirituali autē cognacōne viola-
tur. prima Thimo. v. Cū enī lu-
xuriate fuēt in xp̄o nubere volūt
habētes damnacōem. q̄r prūmā
fidem irritā fecerūt. Qn ergo san-
ctificaciō hui⁹ matrimonij obser-
uatur tunc a xp̄o honorat̄ sua p̄-
fēcia matrimonij. i. Viessia. iiij.
vt sciat vnuquisqz vas suū. hoc
ē suam vxorē in sanctificaciōne et
bonore possidere. non in passione
desiderij. sicut q̄ gentes q̄ non co-
gnouerūt deum. In sanctificaciōe
autē possidet qn̄ in fide matrimo-
nium cōtrahitur et in fide thori p-
mittit et in timore dei p̄sonē cōiū-
gunt et in bonore et nō in cōcupi-
scēcia possidetur et exerceſt. Tho-
bie. vi. H̄unt quidā qui matri-
monium suscipiūt vt deū a men-
te sua excludāt et sue libidinē ita
vacēt sicut equus et mulus q̄bus
nō est intellectus et in hōs habet
ptātem demōnium. Nec ēgo est
copula carnaliū nupciarū in qbz
ē ihesus p̄ns. In fine autē post lit-
tere exposicōem de moralib⁹ et al-
legoriacis et anagoricis dicemus
nupcijs. (In chana galilee) Tā-
git hic locum cōmūne galilee et
locū appriū i chana. q̄ est qdaz
vici⁹ galilee vbi iste nupcie facte-

funt. Et agruit nomē prouincie
q̄r galilea trāsmutaciō facta iter
p̄tat et ibi h̄aliter facta ē transmu-
taciō creature q̄r aque i vimū. co-
diū autem q̄r nō credētes mutati
fūt ad fidem redeptoris. Ps. mu-
tabis eos et mutabunt: tu autem
idem ip̄e es et anni tui nō deficiēt
Dic innouat̄ omia q̄ sedet i thro-
no. Apoc. xxi. Ps. h̄ mutaciō dēx-
tre excelsi. Chana autē zelus iter
p̄tatur q̄r totū hoc facit zelus dēi
ad nos. Psaye. ix. zelus dñi exā-
tuim faciet hoc. Dicit ergo tem-
pus ita ad miraculū ecurrit loc⁹
(Et erat mater ihu ibi) Tāgit
corā quibus factū sit miraculū
tagit autē mater ibi fuisse. q̄r
sicut dicit̄ ip̄a erat soror matris
sponsi: vel si hoc nō cōreditur fuit
nota et cōpatriota. Luce. xv. Cō-
uocat amicas et vicinas suas di-
cens Cōgratulam̄ m̄bi. Tobie
vii. Tobias p̄cepit p̄parari epu-
las omnibus vicāmis suis cūdīs qz
amicis. hic enī erat mos antiqu⁹
patrū. vōcate autē fūnt honeste
matrone: vt in earū aspectu et do-
ctrina: spōnse ad vite honestate;
vel vita honestatis informarentur
Omis autē honestatis speculum
fūnt mater cristi. Eccl. xv. Obvia
bit illi quasi mater honorificata:
Et ex hoc honeste fuerunt nupcie
Luce. i. vnde m̄bi hoc vt remat
mater dñi mei ad me. Dic ēgo
ex m̄re dei honestate et dignificate

fuerunt nupcie. **J**uit autē xp̄i ma-
ter ad eos vt studiosa et officiosa
Studiosa vt pulchritudinis stu-
dio cūcta ornaret. p̄u. vltio. **C**on-
sideravit semitas dom⁹ sue et pa-
nem oiosa nō comedit. **O**fficiosa
autē vt obseqretur in necessarijs
Luc. p. **E**xurgens **M**aria cū festi-
natione abijt in montana vt ob-
seqret Elizabeth. pulchre em⁹ et
officiale cūcta pfecit. **P**roiat⁹ ma-
ter ih̄u an filii eo q̄ non adhuc
filius sm deitatem inotuerat et miri
bonoris reuerēciā adhuc exhibe-
bat. **L**uc. ij. **D**escēdita ill⁹ et ibidē
tus ill⁹ eāt. **T**hob. iii. **H**onorem
habebis mīi tue cūctis dieb⁹ vi-
te ei⁹. (**V**ocat⁹ autē est et ih̄us) q̄
ia manifestari occulte iā piebat
(et discipuli ei⁹ ad nupcias) qui
tn adhuc firmūt nō adberabant
h̄ grā familiaritatis seqban⁹ im-
bui doctrinis et cupietes. **V**sa.
vij. **E**cce ego et pueri mei q̄s mi-
chi dedit dñs. **H**ij ergo seqban⁹
tur pōcius vt instruēdi q̄ vocati
qz turpe ē vocari aliquē nisi ecia⁹
secunivocet sua comitua et fami-
liares sūi: **v**enit autē ih̄s: vt nup-
cias approbatori et sacerdicatori.
Luc. xix. **H**odie sal⁹ domini huic
facta ē hoc signatu⁹ est. ij. **R**e. vi.
Vbi dixit dauid ibo et reducā ar-
cham cū bñdictione i domū meā
Archa em⁹ testamēti persona dñi
fuit in q̄ deitas hitat corporaliter et
plena ē bñdictione ḡie. **D**ic ergo

terminat ps q̄ ē de tpis o gruita-
te loci oportunitate et personaz co-
ra q̄b⁹ fcn̄ ē miraculū dignitate
Deqtur de miraculi hui⁹ necessi-
tate q̄ breuit exp̄m̄ p b̄ q̄ d̄.
(Et deficiēte vino) **A**d līaz patz
hic contrahēcium paupas qui
in terra vbertatis viāi tēpore sue
io aunditatis vīnum sufficiēt ha-
bere nō poterant et maxime illo q̄
nup ante vīnum in demiatum fue-
rat et apud multos maxime abū
dabat hoc est in ianuario et ex
hoc accipitur qualiter cristus
paup cōgregationem pauperuz
amabat quorū nupcīs iteresse
nō dēsignatus fuit. ij. **C**or. ix.
Satis graciā dñi ih̄u xp̄i quia
apt vos egen⁹ fact⁹ ē cū esset di-
ues vītos illius iopia diuites es-
setis. **J**ac. ij. **D**eus elegit paupe-
res in hoc mūdo. diuites autē in
fide et heredes regni quod repro-
missit diligentibus se. **D**icit autē
ilheromim⁹ q̄ hoc cōgruū ē q̄ vbi
deus inuitatur vīnum t̄p̄alis io-
aunditatis deficere debet. hoc em⁹
vīmo sācti nō delectantur quia in
ebriat ad dei obliuionem et incē-
dit ad concupiscēciam. p̄u. xxxi.
Noli regibus dare vīnum quia
nullū secretum ē vī regnat ebri-
etas. **Eph.** v. **N**olite inebriari vi-
no in quo ē luxuria. si ipse amī
spūscō. nō em⁹ ē dubiū quin xp̄s
ad delectantes in vīno tēporal̄ io-
aunditatis nū q̄ itroiss⁹. p̄u. xxiiij.

21

Cui **ve**-cui **paf** **ve**-cui **ixe**-cui **fo**
uee-cui **fine** **causa** **vulneā**-cui **suf**
fusio **oculorū**.
Ponne hījs q̄ mo
rātur in vīno et student calicibus
epotādis. ideo de sobrijs dī. Ysa
ye-xvi. In vineis non exultabit
neq; iubilabit. Ihere xl viij. vīnū
de torcularibus nō calcabit calca
tori vīe neq; solituz celeumia can
tabit. Celeumia ē cantus quez ex
iocūditate vīni solet ebrīj decāta
re. Congruū ergo ē vt in nupcijs
sanctorū tale vīnū deficiat. hec est
ergo miraculi faciēdi adsigna ne
cessitas. (Dicit mater ihu ad eū)
ecce miraculi faciendi a matre mī
sericordie interpellacō. Et tāgit fa
pīmo interpellacōnem ad filiū. se
cūdo istructā rñfionē filiū ad ma
trem. tercō istructōem mīstroz
a matre mīsericordie factā. De pī
mo dicit sic: dīc mat: que carne
mat erat et affectu matris filiū
futuris eccīe cōpaciebat. ij. Re
gū. ii. Dete a me mater mī neq;
fas ē me quicq; negāe tibi: ihu:
saluatoris q̄ ex omni saluat affli
ctiōe. Eccl. xxxvi. speciosa dei mī
sericordia in tpe tribulacōnis q̄i
nubes pluutie in tpe siccitatis. Hā
uit emī tpus obseruare mater sa
piencie. q̄r tūc tpe iocūditatis et
plus dolebat de defectu et plus f
bulabātur de verecūdia paupera
tis cū non subeēt facultas. vn vī
nū emeref et sciuit ē scriptū Pro
verb. xxvi. date fierā in erētibus

et vīnū hījs qui amaro sunt amī
mo vt bibāt et obliuiscātur pau
ptatis sue et doloris sui nō recordē
tur āplius. Egestas emī fecit me
rorem et verecūdia tribulacōnem
quorū vtrūq; mater ex abundā
cia filiū supplere cogitauit et ideo
dicit (vīnum nō habēt) nec dic
da eis vīnū vt reuerēciam seruet
filio et in liberalitate filiū et miseri
cordia spē ponens: tñ defectū po
nit. Querit autē Crīs. vnde acce
petit argumentū presūpcionis de
filio q̄ pīc facere poss̄ cū in infan
cia nullū fecerit miraculum. Dec
autē questio nulla ē q̄r sciuit filiū
naturalis esse deū et omnia posset
facere q̄ vellet. Adhuc autē sciuit
miraculū stelle p̄cessisse et p̄plicā
am synecōmis et magoz adoracō
nem et pastorū verba et āgeloz
gaudia et iobis testimoniū et vo
cem patris et figuraz columbe. ex
q̄bus ūmībus iā diuinitas eius i
notescere cepit et iō hōrā manife
stacōnis p̄ signa sciuit iā esse in
ebatā et ideo signū fieri p̄ tanta
necessitate et utilitate petebat: hac
ergo de cā prūdes: mater ihesu: q̄r
ūmia hec cōseruabat cōferens in
corde suo dīxit ad eū: vīnū nō ha
bēt. In quo notatur necessitas et
miraculi congruitas. nēcessitas emī
paupertatis meref subueniēti.
Pīs. tibi derelict̄ ē paup. Miraculi
autē congruitas notaſ q̄r cū
non studerent abundare vīno.

tpal' iocūditatis - cōgruum erat
vt daref' eis vīnum iocūditatis
spūal'māculo dā pfectū. Eccā. xx
xi. **E**xultacō aie a corpis vīmū mo
derate fūptū. **J**ud. ix. **N**ō possuz
deserē vīmū qđ letificat deū a twi
nes (**E**t dicit ei ih̄us) ecce istructi
ua rñfio filij ad matrem (**Q**uid
michi) **D**uo dicit quorum vñū ē
de instructione eorū que pertinēt
ad matrē qđtū ad curam pñcū.
Secūdo autē de instructione eoz
qđtū ad seipfū. **D**e pñmo dicit
Quid michi a tibi **A**d me enī ex
officio legacōis quo missus sum
in mūdū: pertinet cura spūalium
non temporalium. **L**uc. ii. **Q**uid ē qđ
me querebatis: nesciebatis qđ in
hijs que patris mei sunt oportet
me esse: vnde etiam quesitus ad
regnū fugit. **J**oh̄is. vi. **E**t postu
lat? vt diuideret hereditatē inter
frēs dixit hoc ad se non pertinere
Luc. xii. (**E**t tibi) qđ h̄o eiaj ma
trit que celibatum vœat non
ptinebat. p. **C**or. vii. **M**ulier in
nupta a v̄go cogitat qđ dñi fuit vt
fit scā corpe a spū. **M**ath. vi. **N**ō
fite solliciti ee dicentes qđ mādu
cabim? a qđ bibem? scit ei p̄i ce
lestis qđ vob' ncē sit. **H**inc ē qđ ta
lia nō vult peti in orōne nisi p̄ ne
cessitate. **M**ath. vi. **L**uc. xii. **P**ri
mum qrite regnum dei a iusticaz
ei? a h̄o oia adicent vob' - hic est
qđ nō legit vñqđ aliquid miraculuz
dominus fecisse nisi ad necessita

te. **P**ref istud sōlū qđ ad supple
mētū iocūditatis factū ē. **I**deo dic
Quid michi spūalibus intēto
a tibi: celibatū intente: (**E**muli
er?) nec h̄o ex ira dixit vt quida;
male sēciunt vel ex indignacione
vel ex cōtemptu t heretici dixerit
sed humilim? custos noluit dete
gere virginitatem matris. ne per
hoc glorioſus in conspectu homi
nū apparet anqđ p̄ miracula mai
festaref. **iij.** **C**or. xii. **P**arco autē
ne qđs me existimet supia id qđ
videt in me aut audit aliquid ex
me. **A**liter etiam in hoc cōgrue vo
cat mulierē qmā mīa emollita:
mollia sēfit de nupcīs celebra
tibus qui ex paupertate vīni in
proximo manifestanda verecun
dati fuissent. **H**ec est exposicio ori
gemis a cassiam. a puto qđ vera
sit a alijs melior. **V**nde mulierem
pter sexum vocat a pprietatem
cordis p̄ misericordiam emolliti
a in hoc sēsu addit instruēs ma
tré de hijs que ptinēt ad ipfū di
ces (nō dū vēit lōra mea). **H**ora
enī dñi ad miracula facienda fuit
necessitas pacientium a deuocio
expostulancium a edificatio insi
delium in fide. qđ sicut dicit. p.
Cor. xiiij. **S**igna nō fidelib? h̄
ifidelib? data fuit. horū aut nullū
fuit hic. quia non necessitas nec
deuocio expostulancium fuit in
nupcīs. sed pōcius fuit ibi soci
etas temporaliter gaudencū. nec

fuit eciam edificacio infideliu*m* & ideo post miraculu*m* istud se*q*etur q*p* cre diderunt in e*m* discipuli eius qui & prius crediderat. **H**ec ergo q*d* ita fuit vera hora est xp*i* ad mira cula facienda & illa ipse nunq*n* ne glexit vnde **I**saye-xlix. **T**pe ac cepto exaudiui te & in die salutis auxiliatus fu*m* tui. **E**cclastes-iij. **O**mnia tpus habet & s*m* huc intellectu*m* confundit mathematic*m* q*d* omnia agit ad elconem horar*m* dices eciam xp*m* horas obserua re q*n* adiutorio stellar*m* miracula posset. q*p* ille n*o* est eius intellectus. **G**al-iiij. dies obseruatis & menses & annos timeo ne forte sine causa laborauer*m* in vob*:h*oc est ego q*d* Aug*?-a*n*d*ic*t* q*p* iste esens (**Q**uid mihi & tibi mulier) supple est com*m*ue. v*n* miracula fac*e* possum. q*d* enim ex te ha beo mihi & tibi com*m*ue: n*o* e*m* si i firmitas humana & ex illa heo pos se mori & ad hoc q*p* hoc o*n*dam & te in hoc m*r*em recognosc*a* (n*o* d*u* remit ho*m* mea) **S** in cruce pendes & in hoc q*d* ex te et tec*m* habeo moriens te e*e* matre sub cruce recognosc*a* & te discipulo loco mei recom mendabo cu*m* illa hora venient. **E**x patre aut*e* habeo v*n* miracula p*f*ice possum. **H**ec e*e* exposicio augustini & cetera n*o* mutantur. **E**t ex h*s* infert aug*?-q*p* h*s* locatio instrutoria e*e*. q*p* in dimis que dei fuit matrem recognoscere n*o* debe*

mus. **D**eat xxxij. **Q**ui dixerunt patri suo & matri sue nescio vos & fratrib*m* suis dixerunt ignoro illos & nescierunt filios suos h*s* cu stodierunt eloquiu*m* tuum. **H**oc est ego q*d* dic*t* **M**ath-xij. q*d* est ma ter mea & q*d* fratres mei sunt & ex tendes manus in discipulos suos dixit ecce matr mea & fratres mei (dixit mater ei*m* ministris) ecce instructio n*o*strorum. **D**icit enim filiu*m* suu*m* tate misericordie q*p* co patetur verecudie sponsorum & instruit ad obediem*m* s*m* nomi filii. q*p* maria illuminatrix interptatur & ideo illuminat eos de facien dis (**Q**uodcu*m* dixerit vobis fac*e*te) gualiter obedieto. **P**ro. obe dite v*o*i*m* eius q*d* posuit aiam mea ad vit*a* & non dedit comoueri p*o*des meos: dicit enim eius in p*o*te est. **P**ro. audi*e* verba mea q*n* potuerunt. **E**t iteru*m* dabit v*o*i*m* sue v*o*ce virtutis (**E**rat aut*e* ibi lapi dee) hic tagit miraculi p*f*ectio tagunt aut*e* duo. v*n* est q*d* miraculi veritate o*n*dit & q*n*titatem i*s* natu*m* & q*n*titas i*v*hus vasorum in q*b*us factu*m* est v*m* miraculu*m*. **A**liud aut*e* est q*d* e*m* miraculi p*f*ectio*m* & h*s* e*m* verbum. **T**an git ego primo materia*m* naturale vasorum. **C**ui dicit: erat aut*e* ibi lapidee: q*p* in lapidib*m* n*o* co*s*ue uit poniv*m*. **D**einde tagit v*o*su*m* vasoru*m* cu*m* dic (p*o*ree) q*p* p*d*ria dicitur a greco p*o*or q*d* latine est a*q*

qr i teria sicca t mōtuosa carēte
aq̄s i talib⁹ vasis aq̄ resuabat.
(sex posite) Dic q̄ntitatē vīm ex
numero vasor⁹ q̄ occultari nō po
terat q̄ sīnūvas fuisset t pūlū
credi potuisset occulte illud esse
allatū cū vīmo. s̄ plena sex vasa
occultari nō possent (h̄m purifica
cōem iudeor⁹) Hic a fine oñdit
miraculi veritatē. qr ecīā ad lauā
da corpora habebātur ydrie. t nō
advīm receptacula: purificacōez
aut̄ iudeor⁹: dicit qr iudeis mos
erat multa h̄ie baptisata. ppter
multas q̄s icurrebat imūdicas
nec añq̄ purificarent p aquā co
medebāt. Mar. vii. Et a foro rei
entes n̄ comedebāt n̄ baptizareb̄t.
t multa alia q̄ f̄dita fuit ill̄ sua ē
baptisata t calicum atq; vice
ori. Heb. ix. Varijs baptisma
tibus t iusticj̄s carnis vsq; ad
tempus correctionis impositis.
(Capiētes singule) Oñdit mira
culi veritatem a q̄ntitate capaci
tatis vasorum. qr i occulto nemo
vinū tūtū attuliss; qđ tāte capa
citas vasa iplere potuisset (me
tretas binas) t ille erant mino
res forte ad ablucōem vasor⁹.
(vel ternas) que maiores erant
i ablucōem corpori t vestimentor⁹.
Metreta em̄ dic̄tur a greco me
tron qđ latine est mensura t eāt
apud eos metreta nomen sua
mensure sicut dicim⁹ vīnam vel
quartale vel sextarum. Dunt at

iste ydrie significantes vasa no
stre purificacōis que sunt. Mis
ericordia i miseros. Et cōmocio ze
li i malignos Et spūs abulat⁹ i
deuocōis sacrificio Pregustacio
quedam eternoꝝ i cultu dīvino
Consideācio nostre mortalitatis
in hui⁹ peregrinacōmis tedi⁹ Et
sacra meditacio i sacraꝝ h̄az ver
bi dei studio. Vas qđ de misericor
die ē ydria rebecca. Gen. xxiiij. q̄
celeriter depom̄t de humeris vt
bibat indigēs homo Et iumenta
ei⁹. qr cōpassiones alior⁹ i hume
ris portamus t per misericordiam
officiūm hanc ydriam vīnūq;
prout competit indigēce iphius
iclimanus vt ecīā homo rāconal
bibat t ei qui iumentum per insi
pienciaꝝ factus est cōsolacōez nō
negamus dicētes. bibe dñe Naz
et camelis tuis potum tribuam
sicut t ipse dñs nob̄ dat formā
cuꝝ dicit homines t iumenta sal
uab̄ dñe quēadmodū multipli
casti misericordiā tuā de⁹. Hec
ydria capit mēsuras binas. qr i
cordis dat cōpassionem t i ope
prestat subueniēem. Clob. iiij.
Nō autas faciez tuā abūlō pau
pere: ecce cōpassio. t ibidē Di m̄
tū tibi fuerit abūlāter tribue: si
par: b̄ ipsū iptre stude. ecce ope
ris p effectū misericordis subueniēo.
Cōmocio zeli i malignos ē ydria
gedeomis. Judic. vii. Qui ho
stes fugauit dū ydrias cōfregit.

29

Zelus ut dic beda est feruor am-
mi quo mens abieco hūano tio-
re pro defensio e veritatis accedit
et comedit qui quelibet prava q̄
viderit corrigere satagit si neqd
tolerat et gemit. **H**ec ydria capit
metretas ternas qz amore verita-
tis accedit intus et ad ea q̄ corri-
gere valet correctōem fraterne
caritatis adhibet foris ad ea at
q̄ corrigere non valet gemitu po-
nit oīonis. **O**pus tribulatus
in deuocōem sacrificio e ydria.
helye. iij. Regū. xvij. quā super
sacrificiū q̄druplicata; supfudi
p̄cepit. q̄ et totū sacrificiū et alta e
yfudit: qz in deuocōne sac rifici
cōtribulati spūs q̄tuor sūt necē
saria. quoruī primū est purificacō
spūs a p̄di contagione. scdm est
segregacō spiritus a curarū solli
citudine. terciū autem ipius spi
ritus cōgregacio intra seipm ut
sit totus vmitus i virtute. quar
tu autem ut pcedens sit ad deuz
in cordis et oris et opis veritate et
rētitudine. de pmo Joh. ix. **D**ic
mus qm̄ peccatores deus non ex
audit. s̄ qui fecit voluntate suaz
būc exaudit. de scdō Ozee. ij. ad
ducam eā in solitudinem et loquar
ad cor eius. de tercio. Ech. xxxii
ij. Cōgregabo vos de terris in q̄
bus dispersi vos: hoc ē de diuide
tabus cor in vmitate cordis et spi
ritus. hinc ē q̄ Cantic. vi. dicit
vna ē columba mea. de q̄to dicit

30

tur. **I**sayē. xxxvij. obsecro domi
ne memento quō ambulauerī co
rā te in veritate et corde pfecto. et
qd bonū est in oculis tuis fecerī
huc ydria capit mēfuras binas.
qz deuocōem exhibet in affectu
et ascensionē veritatis et cōtempla
cōez in itellcū. **A**cta ydria nostre
purificacōnis e pregustatio eter
ne dulcedimis in cultu dīmo. h̄ est
ydria quā inter vasa tēpli ponī
fecit salomō. iij. Reg. vij. et quā
ēmouit ioas. iij. Ry. xij. et quā
abstixit a templo nabuchodonos
or. Iher. lij. **H**ec enī pregustacō
quoddā libatorū eternoꝝ est q̄
q̄nto frequēcius ut dicit Ansel.
in dulcedime spūs p̄cipit tanto
magis peregrinacōem nām fini
ri desiderām? et frequēcius et feruē
cius eterna desiderām? **E**t ideo ca
pit ista ydria metretas tnas qz
aliquido illa gustam? in affectu
plus sensētes in affectu p̄ experi
mentū q̄p videam? p̄ intellectum
sicut dicit Aug. in libro cōfessi
onū. x. Aliqñ intromittis me et
nescio quā dulcedimē introrsus i
anima mea q̄ si pficiatur in me
nescio qd erit qm̄ vita ista nō eit
Ps. pasti in dulcedime tua pau
pei deus. Aliqñ autē pregustacō
hec fit in veritatis visione qm̄ ac
cedit homo ad cor altū et exaltat
deus in ipo ad visionē occultorū
Aliqñ etiā admittit h̄m affectū
et intellectū ad limpide felicitatis

graciā sicut paul⁹ .iiij-. Coz .xij.
Sic hominē raptum in paradi
su voluptatis sc̄z̄t audiuit archa
na q̄ nō licet homini loq̄t̄ iste sūt
metrete terne. Quia ydria est
cōsideracō mortalitatis in hui⁹ pere
grinacōis tedium que ē. Ecces .xij.
q̄ cōfringit sup̄ fontē q̄tidie. q̄
si in mortalitatē nostrā cōsideram⁹ to
ta die cōfringit sup̄ fontenī sup̄
plēmēta mortalitatis haurim⁹ q̄
hāc cōsiderare purificat mētez sic
dī. Eccī .vij. In oīb⁹ memorare
nouissima tua q̄ in et. nō peccab.
Habet autē h̄ ydria mēfuras bi
nas dū q̄ necessitatē moriēdi cōdu
cī ad mentē q̄ certitudinē hōē
q̄ q̄litatis mortis recordamur. de
necessitate moriēdi surgit vite cō
tept⁹ .iij. Re .xij. En̄ onēs mori
mūr̄ q̄si aque dilabimur in ter
rā. De iōtitudie hōē q̄ q̄litatē mor
tis exemplum est Balaam q̄ op
tauit mori morte iustorum q̄ peri
it inter impios morte peccatorū.
Et exemplum .luc .xij. de eo q̄ dix
it. Aīma mea multa bona habes
repoſita i annos plurimos. come
de q̄ bibe q̄ epulare. Et deus dixit
illi. Utile hac nocte repetent a
te animam tuam q̄ que parasti
cūius erunt. q̄ ex hac cōsideracō
ne surgit q̄ ad moriendum sem
per nos r̄parem⁹. **E**xēta ydria
est sacrō verbī dei meditacio q̄ hec
ē ydriā vidue sareptene. q̄ ydriā
samaritane de qua sumitur quer

br̄ dei farina in pānem cōuerterē
da q̄ aqua litteralis intelligēcie
propter sp̄n̄ relinquenda. Et
ideo tercio. Re .xvj. Pareptena
de ydria sua cibum pānis indeſi
nenter exhibuit postq̄ a p̄beta
illuminata fuit. de pānis illius cō
municacōne in onēs vērbū dei
efurientes q̄ samaritana ydriaz
reliquit postq̄ de veritate spirit⁹
illuminata fuit. Jobis .iiij. **V**e
ydria capit mēfuras tīnas. q̄
allegoriam exhibet ad edificati
onem fidei. tropologiam cōcedit
moralī virtuti q̄ anagogiani ex
tendit ad fructū regnū dei sem
p̄ appetendi. **H**ic ergo ydrie sex
funt ad purificacōnē nostrām
posite capientes singule metre
tas bīnas l̄ ternas. **V**e ydrie
funt lapides propter sui firmita
tem. Eph̄ .iij. Et vos tāq̄ lapides
vīui superedificamī. In hījs
est aqua insipida semper nisi per
xp̄i q̄ pietatis intencōnē ivīmū
conuertatur. quod vt dic̄. p̄. le
tificat cor hominis. de purificacō
ne enim p̄cepit dñs. Exo .xix. De
scendit moyses de monte q̄ sādi
ficauit populū. Levit .xvi. In sa
ctuario expiatū zpleat (Dicit ei
eis ih̄s) Ecce miraculi p̄fatio per
vībū dei. Et tangunt̄ duo sc̄z̄ ip̄ū
dñi. q̄ obediēcia ministri. In
pū dñi ē (Implete ydrias aq̄)
q̄ lic̄ dñs ad sue legacōis itēco
nē dixit n̄ ad se p̄tinē delcamēta

70

q*u*iocūditatis tpis huius defluen
tia tnū condescendit hūane exerecū
die q*u*i in iocūditatibus deseruiens
Dapien.xvi. substancia emis tua
dulcedinē tuam quā in filios ha
bes ondebas. but ego ondens (di
xit implete yodras aqua) abūdā
tissime sue largitatis ondens be
neficia. Pros. apostolis tu manū tuam
q*u*imples one animal bundic*ti*ōe
Jacob.i. dat omibus affluenter
a non improperat: yodrie aut iple
te fine omī verbo sola dominu voluntā
te in optimū vinū conuerse sunt
Cū tamē alia miracula q*u* verbo q*u*
tacu corporeo q*u* aliquā fletu pre
cerit. but huius cause due sūtvna
quidē q*u* illud miraculū necessita
tibūane non subuenit q*u* ideo minus
cure adhibuit ad ipm.Alla aut
vt notef q*u* in miraculu necessitatē
hūane subuemētibus aliqd cōtra
riū sue opacō fuit. sed perctū quod
causa fuit omum eorū que patimus
Pros. qui xpiciatur omibz inquat
ibus tuis q*u* sanat ones infirmi
tates tuas. Iero. quicqd patimus
peccata non meruerit. Grego. nul
la nocebit aduersitas si nulla do
minef inquatas. In creaturis aut
est racō obediencialis vt fiat eis
quicqd diuine placet voluntati. q*u*
ido sine verbo q*u* facto ad nutū obe
diūt. Pros. onia quecūq*z* volunt fe
ct dominus in celo q*u* in terra i mari q*u*
in omibz abyssis (Et impleuerit
eas vsq*z* ad sumuz) vt larga et

abūdās sit dei bundic*ti*o. Sed q*u*
rit C*ris*. q*u*re extra vasa non fecit
aquā vinū q*u* quare fecit bausta
per ministros i vinū auertis. Et di
cit q*u* hoc factū est perter nos. q*u*a
bausta fuit expoīta videncū ocu
lis et per ministros vt per testes p
bata q*u* veria q*u* viua est aqua. Di
autez querif quare non fecit vinū
de mibilo in vacuis vasis: dicen
dū q*u* istud cōuenientius fuit. et
domine opacō q*u* hūane edificaci
oni. Diuine quidē opacō in q*u*
non aspernatus materiā quā cre
auit. mutauit de duabz qualitatibus
cotriarijs q*u* sunt frigidū q*u* hu
midū in calidū q*u* sicci q*u* si creassz
ex mibilo iā videretur aspernari
materiā quā a principio creauit
q*u* in hoc non cōuenire cū creatore
permo vinū damnatur mamichei q*u*
dicūt materiaz a malo deo est cre
atā. quod si est verum xpcs illa in fu
is opacōmibus non vteref hūane
eciaz edificacō magis expedie
bat quod si creatū ex mibilo subito
vinū apparuissz fantastū opus
iudicaref quod ecia fit arte malefi
corū (Et dixit eis ihus) ecce mi
culi approbacō. Et habet duas p
tes. in quarū prima precepto domi
iubet offerri pbatoribus. In se
cūda autē pbatiū miraculū omē
datur. dicit ergo permo vt hauri
atur. q*u* scđo vt pbatori exhibe
tur. q*u* tercio obediencia mistrorū
ondif. dicit ergo (haurite nic)

subito cōuersa aquā in vīmū et iō
dīc nūc qz qd̄ natura paulatī fe
at invīte succū aque in vīmū diri
gēs sic dixit Empedocles qvīmuz
est aq̄ putrefactā invīte. H̄dñi volū
tas fecit subito in nūc t̄pis et iō vt
infinitavtus se h̄z ad naturev̄tu
tē pbatū est ei i octauo phīcoz
q̄ v̄tus finita ē q̄ opatur in tpe
Infinita at est ea q̄ in nūc opat̄
Hic ergo i hac opacōe infinita
et idividuavtus v̄bi dei oñdit eē
Vsa. xij. Maurietis aq̄s in gau
dio de fontib̄ saluatoris Jol. v
ij. Flumia de v̄tre ei? fluēt aq̄ vi
ue p̄s. Flumis ipet̄ letificat cīta
tē dei. Aq̄ enī fluxit in vīmū et lim
piditas hūana gaudiū gustauit
et noz. Iero. Nouī gen? potēcie
aq̄ rubescut̄ ydrievīmūqz iussa fū
dere mutauit vndā origiem (Et
ferte architriclino) Tricliniū vt
dicat glō. ē mediū spaciū dom? a
pietibus vbi sedebat cīuiātes et
sic tricliniū nō dīr dom? tricame
rata h̄z pocius mediū inter pietes
tā p̄duos t̄ minos qz mediū est
spaciū; et h̄z tricliniū a trib̄ ordi
nib̄ mēsaꝝ dicit: qz q̄uis ordo
q̄ esse poss̄ relinqbat ad trāfituz
mistroz. Architclino? at vt dicit
Crisos. Fuit p̄inceps illor̄ trīū or
dinū q̄ p̄erat mīstris et pbabat
pm? an ea q̄ erat esculēta et pocu
lēta digna eēnt ad mīstrandū di
scubentib̄. Dicūt autē alij archi
triclin? vocabat̄ quivt p̄inceps

honorātor prim? sc̄debat inter
inuitatos in tribus ordimib? di
scubentes vtrūqz istorum potest
esse. Sed primū cīueniā? esse
videtur sc̄dm consuetudinē con
iuācūm qz in cīuijs talis asti
tuīt pbatorvīnoz. Huic ēgo vt
pbatoisobrio afferri facitvīmū
vt pbaref et hoc est exēpluz nīm
vt id de verbo grēppimam? p̄mo
pbatorvīnoz. Hoc est exami
natori mḡro offeām? et si placet
ad alios postea deriuem? Ideo
paulus ascendit ilerosolimā vt
cū apostolis cōferret quod p̄di
cauit in gentibus euangeliū. Ne
forte i vacū curref aut auorris
set Gal. primo puerb̄o. v. De
ruētur fontes tui foras et in pla
teis diū de aquas tuas puer. ix.
Hibite vīmū quod mīscuit vobis
(Et tulerūt) Obediēcia est mī
stroz tulerunt enī vīmū libandū
Architriclino sic nos ecīā nostrū
exāminatori plato offerre debe
mus et h̄z signatū est terciū Esdr.
ij. Et ij. regū. vij. vbi libatoia
p̄cipiūtur in tēplo fieri per que
quicqd in tēplo offertur an dig
num fit dīo prelibetur (Ut aut
gustauit architriclin?) Ecce mī
raculi cīmendatio et dicūt h̄z tria
scilicet gustus saporis optimi in
architriclino. Ignorācia opeis
diūm et cīmendatio facti. Dicit
ergo vt autē gustauit architri
clinus qui adhuc sobrius fuit

est enim consuetudo ministrorum come-
dere post comedionem convivancium.
et ideo lingua quod non erat infecta
alio sapore certus probare potuit.
Prouerb. xxix. gustauit et vidit
quoniam bona est negotiacum eius.
et scilicet Esdras. iii. O viri fortissimi
est vini. quod facit obliuisci malo-
num et facit bonum per talenta loqui
(Aquavini factam) hoc est vini
factum ex aqua non enim mixtum fuit:
sed tota aqua ad vini species et sa-
pore transierat. hoc est quod dicitur Isa-
ye. xxv. faciet dominus in monte hoc
convivium pigium et convivium vini
deinde pigium medullorum et vini
deinde defecate (et non sciebat vni-
uersitas) hec est ignorancia operis domini
ut factus amendetur et liuor qui
forte est contra opantem a mendata
conce non contraheretur ut taciturni-
tas magna facetas nobis exem-
plum vita de iactancie preberet et
ideo noluit ut ministri magnalia
operum suorum predicassemus. **Ecclesiastes.**
quanto magnus es humilia te in o-
nibus (ministri autem sciebant qui
hauserat aquam) quod sicut dicitur
Prouerb. viii. Acceptus est regi
minister intelligens qui enim sunt
ministri opera dei nosse debet et mi-
hil eorum sibi attribuere nec ide glo-
riam aliquam querere. **Corinthus. viii.**
Hic enim nos existimet homo ut
ministros Christi dispensatores myste-
rii interiorum dei. hic igitur quod secretis
dei interfuerunt merito sciunt ma-

xime quod hauriendo aquas collabo-
rauerunt. haurire enim est studere di-
uinis (vocabat sponsum quod) Ecce per
mulgacem commendacionis ad alios
et tagunt in hoc tria. sponsi voca-
cio. mundane consuetudinis allega-
cio. et factivim commendacio. dicit
ergo: vocabat sponsum: qui expensas
misericordia et quod darent ministris
ad propinquendum convivis ordinabat
hunc ergo ut principem vocabat pre-
mirabilibus opacorumibus. **Psalmus.**
Mirabilis facta est scientia tua ex
me quod. et hoc est quod sequitur (et dicit
ei) contraria huius seculi allegans
consuetudinem (omnis homo) humus
sapiens (per meum) hoc est a principio
conviviorum (bonum vini ponit)
et si contraria est consuetudo apud quod
dam hoc est auaricie ut per meum malum
vini bibat et tunc a non sufficientibus bonum vini non queratur
sed largi apud dilectos convivas te-
net consuetudinem que hic allegat
(Et cum inebriati fuerint) convivere
(tunc) ad mitigacionem ebrietatis po-
nit (illud quod deterit) hoc est a quo
fius ut remittat ebrietatem. **Spiritu**
eciam inter seculi homines ponitur vi-
num bonum hoc est saporosum. hoc est
vini iocunditatis terrene et cum
homines inebriantur per vini luxurie
tunc proponit dyabolus illud quod pe-
nitus est in penarum afflictione. **Prouerb.**
xxviii. ne intuearis vini quoniam
flauescit in vitro et splenduebit co-
lor eius. ingreditur blande et in

nouissimo mordebit ut coluber et
quasi regulæ venena diffundet. **Tu**
autem. **C**ontra consuetudinem facies
(huastis vini boni usque adhuc)
Ita quod modo sapor eius non potest di-
scerni. **D**ic eciam deus an ponit vi-
na ex punctis in penis et miseri-
is post. **P**otasti nos vino ex punctis
et in fine in deliciis virtutum pro-
piat vini optimi eterne iocunditas
Can. v. **C**omedite amici et
bibite et inebriamini carissimi. **I**te
vixi. gusti eius sicut vini optimi
digni dilecto meo ad potandum la-
bentur usque eius et dentibus eius digni
ad ruminandum hoc est ego quod dic-
it in trahili intellectu. **D**i autem quera-
tur quis iste sponsus fuerat sum. **I**ber-
oni. et Augustini in plogo et in
glori. **S**ed ipse fuit iohannes euangelisti.
Contra hoc tamen est dictum victori-
ni et Christi. et origem dicit ei sic
victor cum virginitate fit in carne
corruptibili corruptis perpetua
meditatio: non est credendum quod io-
hannes cum de virginitate testimonium
probaretur in nupcias consenserit.
Ad hoc dicendum quod absque dubio
celebrior opinio est quod iste sponsus
fuit iohannes et quod sponsa cum virginitate
deo sacratiss postea cum matre ihu
promissionerit. **Q**uod autem dicit quod gemitus
et ceterum. **D**icendum est quod est incorrup-
tio summete et incorruptionis summa cor-
pus et incorruptionis summa triusque est
virginitas quod semper radice huius in me-
te et ramos in corpe ut dicit Ambro-

si? primo et principali meditacione huius
in mete et incorruptionis corporis me-
ditatio per diuisitatem temporis est diusa
quoniam reuelato adhuc tempore gratiae
quis incorruptionis corporis desideret
tamen omittitur dispensacio domine sicut
abstissimavimus fecit eo quod tunc ma-
trimonii fructificabat tempore domine
Quia cum propagacione seminis fie-
bat eciam propagatio religiosorum. tempore
autem reuelatae gratiae incorruptionis cor-
pis tenebatur in corporis integritate
et sanctitate quod tunc verbo castitatis
fiebat eciam ad getes propagatio re-
ligiosorum. **E**t quod et matrimonii ante
legem et castitas tempore gratiae deo fructi-
ficabatur matrimonii abraham perfec-
tus celibatus iohannes quod castitate quam
iohannes exhibebat in corpe abrahame
habuit in bitu et mente et talis in
corruptionis meditatio est virginitas
ubi incorruptionis tenet in mete et in
corruptionis corporis habet in bitu
metis quod non sit in corpe. **E**t quod
dicatur victori? quoniam consenserit in cor-
ruptionem corporis intelligendum est
de illa corruptione quod violat bitum
et in mete. **D**oc imaculatum signo
et hoc est ultimum et in hoc tangitur
tria. **P**rimum signum recapitu-
lacio. **S**econdum est signum glorie dei si-
mis in ipso signo. **T**ercium est affirmacio discipulorum simis in alio dic-
ergo huius imaculatum signorum per se factorum
quod ante signum per patrem facta fue-
rat in stella et baptismo et symeo-
ne et alijs. **F**ecit iesus et ideo falsum

22

est qđ dicit de signis pluribus i
libro de infancia saluatoris et in
euāgelio nazareorū: **In chana**
galilee: ad sollemnitatem et approba
cōnem nupciarū. **Jobelis. ij.** Da
bo p̄digia in celo sursum et signa i
terra deorsum et quantum ad finem i
ipō (manifestauit gloriam suā.) h̄
est gloria sua et se latente dimitate
q̄ est gloria sua. supra p̄mo **Vidi**
mus gloriam eius gloriam q̄i vniage
m̄ti a patre. p̄me **Thimo. i.** soli
deo honor gloria. manifestauit
autem p̄ effectū dīne virtutis et
hāc cōfideranto oñditur iohes eē
aqla in visu beatitatis. (**Et credide**
rūt in eū discipuli ei?) Ecce finis i
in altro. **Joh. xi.** ego credidi q̄z
tu es xp̄s fili⁹ dei viui q̄ in hunc
mundum v̄emisti: hec est ergo ex
positio lr̄e. Dicuit autē fuit nup
cie h̄omis et h̄omis quas xp̄s sua
sanctas oñdit eē p̄nīa. Ita sunt
nupcie dei et h̄omis in naturarum
cōunctione ad fideli fidacionem
in spūs creati et spūs increati so
ciestate et hoc in grā et gloria de p̄
mo dicit **Mathei. xxiiij.** q̄ simile ē
regnū celorum h̄omī q̄ fecit nup
cias filio suo cū h̄umanam naturam
dīne natuē in vnitate persone co
pulauit et facta sūt duo deus et h̄o
m̄ in carne una. **In q̄ sicut dī.** **Col.**
ij. plenitudo dimitatis habitavit
corpaliter. sc̄de nupcie sunt dei et
h̄omis in uno spū in gracia caita
ns cōiuncti. **Cor. vi.** Qui adhe

ret deo vniis spūs est et iste sunt
nupcie ysaac et rebecca. **Gen. xxii**
ij. q̄ rebecca introduxit in cubicu
lum matris sapie et itūtū dilexit
eam ut dolorē qui ex morte mīris
acciderat hoc ē synagoge tempe
raret. **Vee** nupcie cōsensum h̄uit
in grā deuocōmis. amplexus ivm
cul caitatis. osculū in vniione spi
ritus in vinculo pacis. cōiunctio
nem in vniōe et p̄cep̄e spūalis
dulcedinis. Aliie fuit nupcie dei et
h̄omis in gloria q̄n fidelis anima
ingredit thalamū sponsi i secre
to celestis luminis et iste fuit nup
cie assueri regis cū h̄ester abscon
dita in q̄bus rex beatus aiam hu
militate absconditā tunc glorio
sam facit et sui regnī facit eē cōfor
tem. **De h̄ijs autez sup Math. i.**
Lucā multa notata fuit. **In omnibz**
aut h̄ijs aq̄ terrene cōsolacōmis
insipide trāsit i vīnū eterne iocū
ditatis in dei sapore et societate.
(Post h̄ descendit capbaraū)
Pic incipit sc̄da p̄s fīm ptātem
opatiā verbī manifestatio q̄ est
i cultus diuum ordinaōne. diui
dīf aut in duas ptes. **In q̄z pri**
ma describit tēpus et locus q̄bz
ad hui⁹ ptātis demonstracionē
venit. **In sc̄da āt ordo et ostēsio**
ptātis describūtur ibi: **Et iuemit**
in tēploq̄: **In priori aut hāz p**
cium dīo dicunt. **Tangitur em**
locus māfionis famlie dīi cū se
pparauit ad semiandū euāgeliū

F31

Et tāgitur tēpus a locis euāgeli
saciōnis ibi ppe erat pascha. cī.
In pmo dicūtur duo scz quo di
uertit q ibidē familiā remāsit.
dicit ēgo p? h̄ec dēscēdit caphar
nāū. Videlur q h̄oc nō fit verū q
mūcīe facte fuit i die eppphame
circa qd temp? nō erat prope pa
scha iudeorū. Ad h̄oc autē dicen
dū q qdem post h̄ec dēscēdit sed
nō statim post h̄s i interim appro
pinqbat pascha iudeorū h̄oc est
qd dicit p? h̄ec nō atnuo tpe h̄
aliquibus de qbus nō est vis intie
atis dēscēdit capharnāū vbi plu
rimas fecit v̄tutes ad couerſioez
galileorū. Mat̄. iiiij. Relicta na
zareth v̄it i hitauit capharnāū
dic̄t autē dēscēdit ppter loci sitū
q alior fuit iuxta chanan q iux
ta capharnāū vel vt alij quidam
dic̄t q in h̄oc fragilib? matri i
cognatis cōdēscēdit. vii i seq̄tur
(ipse i mat̄ eius) quā euāgelisā
do ppter reuerencīā sexus circādu
cere nō debuit ppter honore mris
a procuraciōe certe māſionis nō
eāt dimittēda i ideo de māſione
puidit matri Tob. iiiij. Honore
habebis mri tue ōmbo dieb? vi
te eius i o dēscēdit capharnāū
i ppter h̄oc q expeditiū esset euā
gelīū reliqt eam nō circāduens
eam secū. q feminaz nō est cir
ciure. sed domi discere p. Cor. x
iiij. Nō pmittit mulieri in eccīa
loqui sed si qd volunt discere do

mī viros suos interrogēt (Et fra
tres eius) dñi fratres hic cognā
ti eius scdm carnem qui magis
ad huc propinqutatis iure seque
bātur eum q racione doctrinæ
dicit glosa i h̄os ecīa reliquit p?
se Vnde Jobis. viij. Neq; enī fra
tres eius credebāt in eum (Et di
scipuli ei?) glosa qui nō fratres
h̄oc est nō propinqutatis amore ad
herebāt. sed cupiētes eius infor
mai doctrinā q licet cū eo capharnāū
descendēt. tamē illos ibi nō
reliquit sed secū circāduxit i docu
it Job. xij. Vbi ego fui illic i mi
mister me? erit p̄. Non descendē
mus a te viuificabis nos i nom
tuū muocabim? (Et ibi māſerūt
nō multis dieb?) i quia q ali
quib? ibi diebus māſerūt ih̄us
i discipuli h̄oc fuit ad p̄uisiōem
i solācōem matris i fratz. sed
qz cura spūaliuz tp̄alib? est p̄po
nēda: ideo dicit q manserūt ibi
nō multis dieb i causa hui⁹ sub
iūgitur cum dīc (Et ppe erat pa
scha iudeorū) h̄s est sollēmitas pa
sche qd idē est qphase h̄s est trā
fitus qz in illo festo omemoracō
celeb̄bat trāfitus de egypto i io
tunc i azima comedebāt i agnū
ymolabāt sicut fecerūt quādo de
egipto exierūt Exo. xij. In h̄oc au
tem festo Exodi. xxij. Preceptū
fuit q omne masculinū appare
ret corā domino qd et domin⁹
facere voluit quia q̄uis ip̄e legi

23

non subiaceret. tamē legi contrari? corā iudeis noluit apparere. **A**tha*v.* nō veni soluere legē s̄ ad implere. ideo dicit **D**eutero. *xvi.* Tribus vicibus p̄ annū apparebit ūne masculinū tuum corā dominio q̄ ideo seq̄tur. **E**t ascendit ih̄s il̄erosolimā supple cum di sc̄pulis suis ne legi eet contrari? q̄ vt i loco sollempni q̄ tpe festiū p̄dicacōem suā inchoaret. **J**oh. *xviii.* Ego palā locutus fui mīdo ego semp docui in synagoga q̄ i tēplo quo ūnes iudei duemunt q̄ i abscōdito locut⁹ fui n̄l. **I**ste em̄ ascensus fuit in p̄mo anno aīc̄ ioh̄es in carceraret eodēm āno q̄ i baptisatus fuit q̄ nō fuit mag nū spaciū sicut patet. qz ānus ille nō fuit embolismal qz illo ā no annūciatio sua q̄ passio eodez die fuēt. qd̄ eē non potuissz i em bolismo. **M**oralit autē iste desce fus sīḡt condescenſi quo cōdesce ditur infirmis q̄ fragilitas infir morū h̄ qrit vt eis cōdescendat **R**ō. *xv.* debemus nos firmiores i bēcillitatē infirmorū sustinē q̄ nō nobis placere vnusquisq; placz proximo suo: in bonū ad edifica cōnem fidei. **D**ebet autē relinqui i villa p̄ in ḡledis qd̄ capharna um interptatur vt cura eoru; qñ tū possum? q̄ qñtū sufficit agat ne egestate laboret. p̄m̄ **T**hio. *v.* Si q̄s suorū q̄ maxime domine sticorū curam nō habet: infidelis

est q̄ infideli deterior. **A**lias autē q̄ hāliter volens ascendere in ihe rusalem trāitus erat per capbar naū q̄ sic cura p̄pinq̄z non im pediuit diligēcā spūalium. **E**t inuenit in tēplo vēdetes. **V**ic incepit manifestacō p̄tatis verbi in ordinacōne cultus dñi q̄ debe tur creatori. Iec autē pars habet duas p̄tes. **I**n quarū prima est pueritatis hūane circa cultū dei p̄tatiua correctio. **I**n sc̄da autē signū hui? p̄tatis adhibicō ibi r̄ndenunt ergo iudei. **I**n p̄ma ha rum tria dicūtur. describit̄ em̄ circa locū cultus dei mīstrorū per ueritas. **I**n sc̄da dñi ih̄u per cor rectioñ adhibita seueritas. **I**n tercia q̄ hoc p̄finitū fuerit p̄phe te autoritas. dicit ēgo de primo **E**t inuenit: qz sicut bon? platus p̄ visitacōnem p̄priam inq̄suit. q̄ nō dissimulauit i in hoc formā visitacōnis platus dedit. **P**s. intende ad visitādas ūnes gentes q̄ nō mī-o-q-o-imq̄tatem. **G**en. *xviii.* descendā i videbo vtrū clā more qui venit ad me ope cōpli uerit (in tēplo) qd̄ q̄ nomē q̄ de dicacōnem habuit vt nō misi cul tui dei apta ibi exercerētur. nomē enī habet a tēplacone siue contē placōe. dedicacōnem autē sicut le gitur. *iij.* **R**eg. *vij.* **P**s. domū tu am decet sāditudo dñe et hoc im properat dominus sacerdotibus. **E**zechiel. *xliii.* poſuisti custodes

obseruacionū mearum in sāctua
rio meo obis meti pīs hoc est ad
utilitatē auaricie ēstre **Jere.** vi.
A minore vsq; ad maiore omes
auaricie studēt **Mal.** pīo **Quis**
ex vob; ē qui claudat ostia mea
gratuito. q-d nullus qzōnia vē
ditis auaricie ēstre pīo **vendē**
tēs qd pīcūrāvēt sacerdotes vt
null? excusaref a sacrificijs quin
qñ in forib; tēpli animaliū ymo
lābor; inueniret empōez (**et emē**
tes) aialia a sacrificia ad offeren
dū. **E**st autē attendendū q in tē
plo erant qtuor atria in tēpli cī
ciuitu. **V**nū erat atrū interi? in q
erat altare olocaustoz in qd no
itrabāt nīsi sacrificioz sacerdotes
a leuite ritū exercētes **D**eūd fū
it atrū mūndoz in qd layci mū
di intrabāt sacrificia sua ad osti
um interioris atrij pīsentātes ad
manū sacerdotū **T**ercū atrū fuit
mūndaz mulierū ad supplicacōez
vēnēciū **Q**rtū atrū fuit immū
daz in qd ecīā gentiles aliqui in
trabāt a in illo aialia vendebant
iussi sacerdotū qd nī eāt līcītū qz
dño fuit dedicatū. qz ecīā in mō
tevbi apparuit dñs fecit pom ter
minos ne aliqd accedēt **E**xo. xix.
Si bestia tetigerit mōtē lapida
bit a iō in loco isto non debebat
aliqd agi nī qd pīnebat ad emū
dācōem immūdaz (boues) qz il
li pīnebat ad maḡ sacrificia (a
oues) q pīnebat ad minorā (a

colūbas) que pīnēt ad sacrificia
paupuz (**et nūmulaios sedētes**)
q ad questū prestabāt a mutua
bant emptorib; pecuniam qd li
cet esset pīhibitū tamē hoc sācēdo
tes fieri volebant propter suū lu
crū **N**ūmularij hic dīcūtur cāp
sores a vītarīj **E**zech. xxij. **V**su
ram a sup abundancā accepisti
Deute. xxij. **N**ō fenerabis fratri
tuo ad vītarā a munera sup inno
centes nō accepit hoc enī attendē
tes pōtices omīa hec fieri fecēt
pter sua lucra a libertates illas
cocedebant a restitucones talib;
fieri cōpellebant a in hoc imitan
tur eos nostri tēpis prelati sumi
ad quorū fores **N**ūmularij stāt
simili vīcōvīras exercētes a ma
iora habēt pīuilegia ab ipīs q
sandi a religiosi. hoc enī vīcīz a
symoniacis exercef qui in tēplo
ecclesie boues vendūt **H**eda. **B**o
ues fūt pīdicatores quibus ara
tur a seminaf terra domini semī
neverbi dei pīma **C**orinthior. ix.
Non alligabis os boui triturati
Ded boues vendūt qui non dīui
no amore. sed questū intītū ver
bum doctrine vel pīdicacōis vel
diuine laudis audientib; impē
dunt. hoc verbū attendere debēt
illi qui temporalia a nō spiritua
lia querūt adipisci oues autem
funt opera pītatis. **Q**ues autem
vendūt isti qui humane laudis
gracia opera pītatis exercent.

72

Math. vii. Attende a falsis pphetis q̄ veniunt ad vos in vestimentis ornatis. intrinsecus aut̄ sūt lupi rapaces. Colubē aut̄ sūt do na sanctissimis qz sup̄ xp̄m spiritus sancti in colubē specie apparuit. **M**athei. iij. a **L**uce. iij. de q̄bus dicit beda Colubas vendūt qui acceptā spūss sancti grām ad p̄cū dānt vel qui ipoficonem manū ad vulgi fauore tribuūt q̄ sacros ordines vel bñficia non ad meritum s̄ ad grām hōim vel questus largiūtur cū scriptum sit gratis accepistis ḡtis date. **M**athei. x. Numularij sedētes: hoc est in lūris quiescentes. vt dic̄ beda sūt qui in tēplo non simulate celestibus. s̄ apte terremis rebus in ecclēsia deseruūt sua q̄rentes non que ih̄u xp̄i **P**hilip. ij. Omnes q̄ sua sūt querunt non q̄ ih̄u cristi. Ementes aut̄. hec sacerdotibz p̄ adipiscenda grā offerebāt sicut in adhuc h̄ijs tribus mōis se in gerūt multi hūmis sacerdotibz; vt beneficia pr̄monij sagūmis ih̄e su xp̄i accipiant. viii dic **Bernh.** ad eugenium Circuit sedulz ex plorator. blandit obsequitur. inibus et pedibz reptat si quo modō aleat se ingerere in primōrum crucifixi exhibbz labore ut bos simulat sanctitatē ut ouis. dona appendit p̄ columbis et aliquando nūmulariorū exhibet marfibū. **E**t cū fecisset: hoc ē scđm in q̄ ad

hibet correctionis seueritas Et tā git tria Animaliū ciectionē. eris effusionē. et columbarū vendicatiōnis inhibicōem. Circa primum duo facit descripcōem instrumēti ciectionis. et ciectionē ipsā. Dicit ergo (Et cū fecisset q̄si flagellū dē fūniculis) **E**cclastes. iij. fūniculus triplex difficile rūpit. Duplex em̄ fūniculus nō bene retundit et ideo nō vbiqz in p̄cuāendo cōiungit p̄cuſſo. s̄ de tribz optie retūdatur et vndiqz tāgit corpus p̄cuſſum et hoc flagellum est pena. s̄m tres cōdiciones p̄catorū in sententia cōdemnacōis cōplexum - quorū vnum ē in p̄catore maliciā vel ignorāciā vel cōtemptus. scđm est cōsideraciō deformitatis et scādali in actu p̄cati. terciū aut̄ est cōsideraciō circumstanciarū. Ex h̄ijs cōpletit correctionis seueritas. **E**ccī. xl. flagella sup̄ mīqz creatā fūnt. **I**sa ye. xxvij. flagellū inmundās cum trāfierit entis ei in cōculacionem **P**rouerb. xxvi. flagelluz equo et chamus afino et virga in dorso in prudenciaz. qz ergo sic cōpletit peccati deformitas. **P**rouerb. v. fūnibus p̄ctōrum fuoriz quisqz cōstringit. ideo etiā seueritas cēsure ex h̄ijs debet cōpletī (Omēs ciecit) nullū exapiendo fine personarū p̄sone accepīt. **P**s. scđm multitudinē inq̄tatū eorū expelle eos quomā irritauerūt te dñe.

(de tēplo in q) illicti fuerat p sa
cerdotes collocati. **Vsa. xxij.** **E**xpel
lā te de stacōe tua t de ministeio
tuo deponā te t qr equalit displi
cet deo iniqu? t iniquitas eius. **J**o
subdit (Quesquoq; t boues) m
ebil em boz retinuit nec in vhus
fiuos cōvertit. **gen. viiiij.** **L**eiu ma
nū meam ad dñm dñm exeluz
possessorē celi t terre qr a filio sb
tegmis vsq; ad corrigā calcij n
accipiā ex omnib? que tua fuit. i.
R. viij. **S**i de māu ciusq; mun?
acepi cōtemnā illud bōdie resti
tuāq; robis. In hoc ēgo se liberz
ondit vicorum correctorē dans
pro certo formam prelatis q̄ li
bera t seuera manu t flagello di
strictiōis eccīastice tales expellat
ab eccīa vt btū bernard? ad eu
gemū. **F**lagellū tenes sciāt te ad
flagellandū pōcius q̄ ad accipi
endū esse ppositū. **E**t nūmulaio
rū. **N**cōs modus correctiōis h
ei es nō expellit h̄ pēndū effudit
t h̄ est qđ dicit (effudit) t in di
uersa sp̄fit (es) pecuniarz (t men
sas) in qbus es ponebat (subū
tit) vt pecunia pēda sp̄geretur
Adu. viij. **P**ecunia tua tecū sit i
pēdīez veritas tñ grata est. **D**ic
eiecit stabularios t nūmularios
Vsa. xxxij. **Q**ui pīct auāiciā ex
calūma et exutit man? suas ab
ōni munere. **E**t h̄is q̄ colubas
vēdebāt dixit. **T**ertia seuertas ē
has em nō eiecit nec subūtit h̄ di

xit de tēplo penitus auferēda ita
q̄ nec ea ḡtigere voluit. **C**ausā at
hui? nō est quā qđam assignat
qr scz colubē nō fint detestāde h̄
ad tēplum reducēde cū dona san
dispūs significat qr eciam boues
non detestabaf t oues t pecunia
h̄ illictā negocia cōem. **V**n causa
hui? est qr in colubis exp̄sse sp̄is
sāti grīcia significat que p̄ bere
sim symomiacā venditur vñ glō.
spēaliter symomiacā hēsis dāna
tur qbus dīc. **A**uferte ista hic
ne in domo dei ista hēsis vñq; ap
pareat. **G**reg. **C**athedras euer
tit qr talū negociatorz sacerdotiū
qđ p̄ in cathedras intelligitur de
strunt hinc ē q̄ sacri **C**anones sy
momiacā hēsim dānant t eos sa
cerdōcio p̄uari p̄cipiūt qui de sac
dōcio p̄au quēt. **C**ausā at facto
rum t dīctorz fuoz inducit dīces
(Et nolite facē) opere vñ illicto
(domū pris mei) **E**cce manifeste
t apte se filū dei dat ee intelligē
Tere. viij. **O**tetistis corā me i do
mo bac in q̄ inuocatū est nomē
meū t dīxistis liberati sum? eo q̄
fecerim? ab omnīa cōnes istas.
Nūquid ergo spēlūca latronū fa
cta ē dom? ista in q̄ inuocatū est
nomē meū in oculis vestris (do
mū negocia cōmis) qr in negocia
cōe sunt infidie latronū ad acci
piendū t fraudādūz. **A**ugustin?
in regula in oratorio meo nemo
aliqd agat nisi ad qđ factuz est

Vnde quoniam accepit. **I**saya
lvi. domus mea domus orionis est
Ihere. viij. posuerunt offendicula
in domo mea in quod inuocatum est no-
men meum. **Z**acharie vltio. Si
erit ultra mercator in domo domini.
Pss. quoniam non agnoui negotia
aconem: introibo in portas domini
Cris. si quis mercator est: expellat
de ecclesia. quod scriptum est quoniam
non agnoui negotiacorem. ij. **T**hi-
mot. ij. nemo mili. do impli. se-
ne. secularibus ut illi placeat cui
se probavit. hoc est ergo quod dicit
Si questio oritur de ordine hy-
storie. quod iohannes dicit hoc factum
est primo anno predicationis domini ante
iohannis incarcerationem. **M**attheus
autem. xxij. dicit hoc esse factum anno
ultimo predicationis domine post de-
collacionem iohannis. **N**ed ad hoc di-
cit augustinus in libro de cordia
euangeliorum quod bis factum est et p-
mo anno factum promit iohannes. vltio
autem anno factum promit matheus et
alii euangeliste. et ideo ecclaz alii
verbis in corrigendo dominus unus est
hic et in aliis euangelistis. hoc est
ego quod dicit. **R**ecordati vero sunt
discipuli eius. **H**oc ponit confirmatio
cio prophetate autoritatem quod
sic a spiritu sancto ab initio fuerat or-
dinatum. et hoc est quod dicit: **R**ecor-
dati sunt discipuli ei? supple propter
resurrectionem cum sicut dicit luce.
xxvij. **A**peruit illi sensu ut intelli-
geret scripturas (quod scriptum est)

ipsalmo. lxvij. (zelus domini tue)
superius a nobis zelus bonus est dif-
finitus et ille sicut dicit cris. est
feruens amor in bonum. quod zelus p-
irae fuius ira per zelum dicit habere
turbacionem animi quod in christum non
cadebat eo quod de christo scriptum est.
Isaya. xlij. non erit tristis neque
turbulatus comedit me. **A**ugustinus.
zelus domus dei comedit qui omnia
quod videt ibi puer sa corrigere cupita
et emenda aene non quiescit si emenda
re non potest tolerat et gemit hoc
ecclaz dicit glosa augustini si in tempore
figurali quod est domus orionis
probabit negotiacorem quod honesta
putat cum sit de his que in tempore
offeruntur: quantum magis probabit po-
taces recte a glosa. **Q**uerit autem
hunc qualiter iudei cum multi essent et in po-
testate constituti. per miserunt unum
hominem humilem ista perficeret quod non
resurrexerunt in eum. dicunt quidam quod
hoc dissimulauerunt ne notam
auaricie coram populo in die festo
incurrerent. sed hoc nihil est et ideo
verbuz iheronimi tenendum est quod
dicit sic. **I**gneum quiddam atque si
dercum videbatur ex oculis eius et
dimittatis maiestas lucibat in fa-
cie imutans eorum animum quod non au-
debant immittente in eum manu. et hunc
fuit iterum signum dimittatis verbi in
carnati quod aquila videre potuit in
in quo se dimittat ut dicit **A**ugustinus.
plus ergo in lazari resuscitacione ma-
ifestauit. **D**oc ergo scrutantes

sc̄pturas discipuli inuenierūt Jo
bis.v. Scrutam̄ scripturas q̄r
ipse sunt in q̄bus vos putatis vi
ta habere Rō.xv. Quaeq; scrip
ta sunt ad nostram doctrinā sc̄pta
sunt vt p̄ pacientiā et solaciōem
sc̄pturar̄ sp̄em habeam? - Atten
dendū autē quāti meriti sit zelus
domi dei et ḡnialiter om̄is zelus bo
nus cui adū inter p̄mā sua opa
x̄ps ōndit cu meito phinees pa
dū s̄ep̄t ni saēdōc̄j accepit Nu
mei.xxv. Cui feruōe mathathi
as tēplū purgauit p̄nta Math.ii.
Zelat̄ est zelū legis sic fecit
phinees zambrie filios salom̄i Cu
ius igne accēfus belyas p̄phetas
baal int̄fecit.ij. Re.xviii.i. Ma
th.ii. Belyas dū zelat legem re
ceptus est in celū p̄s. Tabescere
me fecit zel̄ meus q̄r nō custodi
ui legē tuam Zel̄ autē amarus
est zel̄ inuidie et hic nō est habē
dus Iac.ii. Oz si zelum amarū
habetis et cōtēnōes sūt inter eos
iīc. (R̄nderūt ēgo iudei) In hac
pte signū ponit probans et cōfir
mās tantā p̄tatis autoritatē. Et
diuidit in q̄tuor p̄tes. In quarū
p̄ma ponit signū petīcō. In.ii. sig
ni exhibicō. In.ii. signū nō intel
lecti declaracio. Et in q̄rta ponit
om̄i harū fruct̄. dicit ergo R̄nde
rūt ēgo iudei Dicitis h̄ijs et fac̄s (et
dixerit ei) signū potentes (qđ signū
ostēdis nobis) q̄r p̄p̄la suaz
p̄tatem debet probare p̄ signū. i.

Cor̄p̄mo Iudei signa petūt (q̄r
hec fac̄s) Johis.vi. Qđ ergo tu
fac̄s signum v̄t videam? et creda
mus tibi. Math.xxi. In qua po
testate hec fac̄s et q̄s dedit tibi
hanc p̄tatem. Criso. O insama
signo ne op̄ erat vt ea q̄ male fie
bat cessare faceret. Vn th̄mera
rū fuit: in talib̄ que aperta sunt
querere signū. alter autē et super
bie q̄ in digni sibi signa ostēdi
querebāt Math. xii. Generacio
pr̄ua et puerla signū querit. Et
signū non dabif et nisi signū Jo
ne p̄phē: et ideo ecīa hic emigra
tice dat signū; qđ intelligere nō
valebāt et tamē est signū passio
nis et humilitatis sicut signū Jo
ne p̄phē. Sed tūc querit cum p
uerhi essent q̄bus signū aperte in
telligēcie non esset dādum quāē
corexit eos cu sc̄ptuz ē sic Eccl.
p̄mo. Perūsi difficile corrigūtur
et stultoz infinitus est numer̄.
Ad hoc dicēdū q̄ ppter puerlos
nec vītas iudicij nec purgacō lo
ci sic est dissimulāda (Respōdit
ihs et dixit eis) Ecce signū exhibi
cio (Soluite templū hoc) H̄ est
soluite tēplū hoc qđ est tēplū
verum in quo deitas inabitat psal
mista. Adorabo ad templū san
ctum tuum et confitebor nomini
tuo quia in templo illo notā sui
fēat diuinitas Ezechiel. xlviij. In
gressa est gloria domini in tem
plū domini perviam orientalē

Col.-ij. In ipso habitat plenitudo dimitatis corporalit. **Ezechiel.**-xliij. locus solij mei et locus glori sicut omnis pedum meorum ubi habito in medio filiorum israel. In carne enim sua habitauit in medio nostri. In hoc autem quod dicit: solute profoluens ipatium pro futura enunciacione ponens: notat quod consentit in hoc quod per genere humano passus est et ideo sensus est ut dicit Christus: solute hoc est pro talibus opibus quia modo facio tandem templum huius corporis mei soluetis putates vos inibi preualuisse. sicut probabiliter gloriati sunt se preualuisse atque sapientem cum eum dormientem ligassent sed illi sicut tandem succubuerunt sanipsoni. sic et vos succubetis et inibi: at hoc est quod sequitur: (et ego) virtute in me latetis diuinitatis. (excitabo) qui a somnis (illud) te plui. **Job.**-x. potestem habeo ponendi animam meam et potestem habeo iterum sumendi eam tanquam surgas a somnis ea facilitate surgas a mortuis. **Ps.**. Ego dormiui et somnui cepi: et exurrexi quod dominus suscepit me. Ita excitatus est tandem dormies dominus. sic enim somnus occultacio est sensuum et retractio ad interiora. ita mors domini occultatio est virtus et operum diuinitatis et retractio ad interiora et ideo cum voluit operationes dimitatis et virtutes ad exteriora redixit. dicit autem (in tribus diebus?) per synodoclem sic frequen-

ter alibi dictum est. quod pars prima diei et pars tertii per totum ponuntur fuit enim uno artificiali die in sepulchro ut dicit **Augustinus**. et duabus artificialibus noctibus ut una similitudo et luminosa sua morte quod per diem significat: duas tenebrosas mortes: culpe et pene que per duas noctes significantur destruetur. **Math.**-xij. Hic fuit ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus ita erit filius Iomis in corde terre. **Oratio vii.** vivificabit nos post duos dies et tercias die fuscitabit nos. **H**i autem queritur quare hoc signum dedit per omnibus aliis. **Vicendum** quod hoc fuit signum per intentionem et redemptionis quod solum peccatoribus competit nec apte dandum fuit. qui sicut dicitur **Math.**-vij. sanctum non est ab aliis camibus et margarite non sunt spargende animalia porcos. **Vixerunt ergo iudei.** Vici incepit signum dati explanacionem et dividitur hic tria. Primum continet rationem inconveniens apud non intelligentes. secundum continet veram huius signum explanacionem. tertium autem continet in intelligentibus spiritu hoc signum reserante dicit ergo iudeus infidelis (quadragesimam annis edificatum est templum hoc) non quidem prima edificatio quia fecit salomon ut iij. Regum habetur ubi dominus edificauit domum domini annis septem. sed secunda edificatio quoniam reuersa de babilonica captivitate: sub

zorobabel et ihu sanctote m̄gno et
aggeo et zacharia prophetantibus
appter bella inimicorum impediēcia
edificatū est q̄dragintas ex amis
anq̄ apłeref sicut patet Neemie
v. 7. vi. (et tu in trib⁹ dieb⁹ exi
tabis illud) q̄si dicat hoc est im
possibile dicit autē Aug⁹ in li-de
octoginta trib⁹ q̄stionib⁹ q̄ licet
inuiti et nolētes dicāt verum q̄ q̄
dragintas ex amis edificat templū
dñia corporis q̄r vt dicit q̄dragintas
ex dieb⁹ format et illis p̄ sena
riū multiplicatis pficiatur ad na
scendū Et sic appter similitudinē
tpis in aſtruendo tēplū dñicū
corpus dñi templū. Sed cōtra il
lud obiāt p̄ illud Jere. xxxi. No
nū faciet dñs sup terrā feminavi
rum cōcipiet q̄r vir pfect⁹ in mē
bris et v̄tute et sapia fuit xp̄s ab
instati cōcepōmis. nō ergo in q̄
dragintas ex dieb⁹ edificatū ē cor
pus dominicū. Sed ad hoc dice
būm q̄uis in alijs embriomib⁹
maribus figuret corpus in qua
dragintas ex diebus et pficiat ad
natūritatē in sexies. xlvi. diebus
tamen dñi corp⁹ statim ab insta
ti cōcepōis figuratū est. si q̄nti
tate nō fuit cōplete q̄ntitatis nisi
xlvi. dieb⁹ et postea i q̄dragintas
sexies dieb⁹ ad nascendū Et ideo
dictū augustini intelligit q̄tum
ad q̄ntitatē molis et quo ad fi
guraciōem et sic similitudo est cō
struciōis dñia corporis ad tēpus

edificatiōis templi materialis.
hoc enī est v̄ere templū in quo si
cū dictū est diuinitas corporaliter
abituit et hoc est qđ explanando
sb̄dit euāgelista v̄erbis suis (Il
le autē dicebat) sc̄z ihus (de tem
plo corporis sui) intrāficiue hoc est
de tēplo qđ est corp⁹ suum Actu
xvii. Cū sit dñs om̄iū nō in ma
nufactis tēplis habitat indigēs
aliquo s̄ supple habitat in tēplo
opacōne spūssandi pfecto quod
ē corp⁹ ip̄hi? Hebre. ix. Peram
plius et pfectius tabernaculū nō
manufactū. id est nō hui⁹ creacō
mis itrouuit ihus. hoc enī est glo
rioſissimū templū et dom⁹ deitatis
de quo dicitur Aggei. ii. Neū est
aurum et meū est argentū m̄gna
erit gloria dom⁹ hui⁹ nouissime
plus q̄ prime Di em̄ vt dic Au
gustin⁹ Templū dei sanctum est
qđ estis vos primo Cor. iij. Qñ
tomagi⁹ glorioſū templū est cor
pus cristi in q̄ diuinitas corpora
liter habitat Col. ii. Et in quo
plenitudo om̄is gracie redūdavit
Johis p̄mo. Plenū gracie exen
tatis (Cum ergo resurrexisset a
mortuis) spiritu iam dato de ce
lis Actuū secūdo (Recordati sunt
iam discipuli eius) p̄ cordis me
ditacionem factum cristi reducen
tes ad scripturā impletaz (quia
hoc dicebat) de corpore suo qđ ve
re erat deitatis templū. Tunc enī
ficiat dicitur Apocalip̄s quinto.

21

Agnus q̄ occasus ē iudicat? est
ē dignus accipe librū a p̄ spiri-
tum deitatis soluere septez signa
cula eius. hoc est quecūq; scripta
sūt de sacramentis incarnacionis
baptismatis. p̄dicacionis. a ope-
racionis ipius. passionis. resurre-
cionis a ascensionis ipius (a ideo
crediderūt scripturē) sicut testifica-
ti (a sermōnī quē dixit ih̄bus) sic
implēti scripturas. Scripturis
enī credere rōnabilū est. sermoi
autē dīco credere est eorū qui vi-
derūt signa ipius a sic irraconā-
biles cōuicti sūt per signa. vnde
Joh. x. Si m̄bi nō creditis ope-
ribus credite a hoc ē quod dicit.
(Cū at eēt iherosolimis) Ist̄o tenz
om̄i istorū fructū in h̄is q̄ nouit
ad fidē edificabantur. dicit ēgo
qr̄ cū eēt iherosolimis i pascha:
vbi i loco sollempni a tpe sollem-
ōnes cōuenerant (in die festo) h̄
dicātur ppter p̄mā diem que ma-
gis sollempnis fuit a in illo maior
turba cōuenit (multi crediderūt)
hoc ē credere i cōperūt (in nomine
eius) hoc ē in sue dīmitatis nota
mine cui? nota fecit p̄ signa non
tamē in fide adhuc firmati fuēt
Joh. vii. q̄dam dicebat qr̄ hic ē
vere ap̄pleta. alij vero qr̄ hic ē cri-
stus (videntes signa q̄ faciebat)
h̄ enī fuit ad fidē i dūctiū. Joh.
iij. misi signa a p̄digia videritis
non creditis. Iohel. ii. dabo sig-
na in celū surfū a prodigia in ter-

ra deorsū. sanguinez a ignē a va-
poreni fumi. Vñ patet qr̄ isti ma-
gis signis q̄ ex deuocione crede-
bant (Ip̄se autē ih̄bus nō crede-
bat semetip̄m eis) qr̄ isti tpales
erāt a ad tempus credebāt a in
tpe temptacionis recedebāt. Dic
ip̄se dīs dicit a subiūgit causā;
euāgelistā dices (eo qr̄ ip̄se ih̄bus
noſsz ones.) Ihere. v. dīne oculi
tui respiciunt fidē. Web. iiiij. Om̄
nia nuda sūt oculis ei? a ideo sc̄i-
uit qr̄ nō essent stabiles (et quia
opus ei ih̄bu nō erat vt q̄s testio-
mū de homine phiberet) sic op̄?
est h̄omī q̄ non videt nisi exteiora
Ihere. xvij. Ego dīs scrutās re-
nes a corda. i. Reg. xvi. h̄oies vi-
dent q̄ patet. deus autē intuet cor
Job. xxvi. Audus ē infernus co-
rā eo a nullum ē operimentū p̄di-
cōni. Ecc. xxij. Oculi dīni lucidio-
res sūt sup̄ solem. p̄fundum ab
yssi a h̄omī corda intuens in ab-
scinditas p̄tes (ip̄e enī ih̄bus sc̄ie-
bat) vt deus (qd̄ esset in h̄omī)
qd̄ nemo poterat sc̄ire n̄ deus a h̄
iterū aspexit aq̄la a in ip̄o manū
festauit verbi incarnati dīmitatē
Job vltio. sc̄io qr̄ om̄ia potes a
nulla te latet cogitacō. Joh. x. vi-
nūc sc̄imus qr̄ sc̄is om̄ia et nō est
o. f. vt q̄s te. in. a in hoc agnou-
mus qr̄ a deo vennisti a existi hoc ē
ergo qd̄ dicit. Isti autē quibus
nō credit se ih̄s falsi sūt fratres.
de q̄bus dicit. n̄. Cor. x. p̄. piculū

in falsis fratribus a hoc notat ex
glosa q̄ incipit ludū ysmael ic.
q̄ valde notāda est cōtra hēticos
qr̄ in ea continet q̄ heretici iuste
a p̄ncipib⁹ legalibus p̄mis affli
gutur h̄ est q̄ in manifestacōne
sue deitatis oñdit verbū incarna
tū p̄ ptātem autoitatis quā exhibi
buit in cultu dei. **Ca.ij.**

Erat autē h̄o ex pharise
is. ic. Wic iāpit mani
festacio ptātis vbi sm
q̄ ipm est diuina opacōe opati
uū et erudituuū aliqd a se ad san
dificacōem Et h̄z duas ptes. In
p̄ma oñditur ptās et erudicio in
istituōe et sanctificacōe et effectu
sacramēti regeneracōis et hec de
terminātur in hoc. ij. caplo. In
scđa tangitur ptās et erudicio de
grā significata in aq̄s et h̄o stine
tur in p̄ma pte q̄rti capl. Istud
autē caplū in tres ptes diuidit
in quaꝝ p̄ma tāgit de sacramēto
regeneracōis q̄ptū ad institucōez
et sanctificacōem atq; officium In
scđa autē pte tangit q̄ talis san
dificacio fidei opantis in sacramē
to finis ē missio is verbī in mūdū
In. ij. autē pte ponit erudicio de
purificacōe quā facit sacramētū
Scđa ps incipit ibi **Hic de?di**
lepit mūdū. Tercia autē incipit ibi
pt̄ becoemt ih̄s et discipuli ei⁹ in
iudeā. ic. Prima bar⁹ p̄ciū subdi
uidit in duas ptes in q̄z prima
accipit occasiōem remedi ad hāc

doctrinā. In scđa autē ponit do
ctrinā ipsaz ibi. **Respōdit ih̄sus**
et dixit ei amen amen dico tibi mi
si quis renatus fuerit. ic. In pri
ma sex cōtinentur In quorū pri
mo ille per quē ad doctrinā istaz
pueitur describit a natuā. scđo
a religiōe. tercio a nomie. quarto
a dignitate ptatis. q̄nto a diligen
cia inq̄ficomis. sexto a studio p̄ q̄
rēde veritatis dicat ergo **Erat at h̄o**
Continuat ad p̄cedens qr̄ dictū
ē q̄ multi creditēt in eū vīdetes
signa de q̄bus vn⁹ fidē acceptā
iam p̄ vīsioē signoz p̄ducere m̄
tebat ad veritatis p̄quisicionē et
sic erat h̄o racionabil et intellāis
colens cōtemplacōem **Homo ei**
est q̄ colit intellectū. **Sen. i.** Facia
mus boiem ad p̄nīgnē et simili
tudinē nrām Eccl. xvij. De⁹ de ter
ra creavit boiem et sm se vestiuit
illux virtute. **Virt⁹ autē que ē sm**
deū est vītus intellect⁹ qua homo
est homo et q̄ colit illā: colit virtu
tem diuinā et illam. **Iste secut⁹ est**
in hoc q̄ vīdit miracula ad fidē
inducēcā vere se esse hominē pro
bavit: ex phariseis: ecce religio.
Actuū. xxvi. Scđm certissimaz
scđā nostre religiomis vixi pha
riseus **Philipen⁹. iiij.** Scđm le
gem pharise⁹. pharisei enim et
resurrectōnem credebant futurā
et animarū post mortem retribu
tiōem quod alij esse et saduci nō
credebāt (**Nyodem⁹ nomine**)